

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง โฆษณาคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำไปประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันปิดประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้ยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ จำนวน ๑๑ พันธุ์ ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังนี้

๑. สบู่ดำ (*Jatropha hybrid* L.) พันธุ์ เคยูบีเจแอล 1 (KUBJL 1)
๒. สบู่ดำ (*Jatropha hybrid* L.) พันธุ์ เคยูบีเจแอล 2 (KUBJL 2)
๓. คีนัว (*Chenopodium quinoa* Willd.) พันธุ์ แดงหัวยัด้ม (Red Huay-tom)
๔. คีนัว (*Chenopodium quinoa* Willd.) พันธุ์ เหลืองปางตะ (Yellow Pang-da)
๕. ข้าว (*Oryza sativa* L.) พันธุ์ ภูพาน 1
๖. ถั่วเขียว [*Vigna radiata* (L.) R. Wilczek] พันธุ์ เคยูเอ็มแอล1 (KUML1)
๗. ถั่วเขียว [*Vigna radiata* (L.) R. Wilczek] พันธุ์ เคยูเอ็มแอล2 (KUML2)
๘. ถั่วเขียว [*Vigna radiata* (L.) R. Wilczek] พันธุ์ เคยูเอ็มแอล3 (KUML3)
๙. ถั่วเขียว [*Vigna radiata* (L.) R. Wilczek] พันธุ์ เคยูเอ็มแอล4 (KUML4)
๑๐. ถั่วเขียว [*Vigna radiata* (L.) R. Wilczek] พันธุ์ เคยูเอ็มแอล5 (KUML5)
๑๑. ทูเรียน (*Durio zibethinus* L.) พันธุ์ ยาวลันจี

กรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชดังกล่าวให้ทราบโดยทั่วกัน ปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิพาทว่า การยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๙๔๐-๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันปิดประกาศ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(นางสาวเสริมสุข สลักเพชร)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

สบู่ดำลูกผสม (*Jatropha hybrid*)

พันธุ์เคยูบีเจแอล 1 (KUBJL 1)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ที่อยู่ 50 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 02 579 5548

แหล่งที่มาและประวัติของพันธุ์

สบู่ดำลูกผสม พันธุ์ KUBJL 1 (Kasetsart University Biomass *Jatropha* Line no. 1) ได้มาจากการผสมพันธุ์ข้ามชนิด (interspecific hybridization) ระหว่างสบู่ดำ (*Jatropha curcas*) สายพันธุ์จากประเทศเม็กซิโกต้นที่ 10 (M10) กับเข็มปัตตาเวีย (*J. integririma*) สายพันธุ์เข็มปัตตาเวีย 2 (Ji2) ซึ่งเป็นผลงานวิจัยของโครงการปรับปรุงพันธุ์เพื่อเร่งการปลูกเลี้ยงสบู่ดำพันธุ์ใหม่สำหรับเป็นพลังงานและอาหารสัตว์ โดยมีคณะนักปรับปรุงพันธุ์จากภาควิชาพืชไร่นา คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เป็นผู้ปรับปรุงพันธุ์ ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) และสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงพันธุ์สบู่ดำลูกผสมข้ามชนิดที่มีศักยภาพด้านชีวมวลสูง โดยมีการเจริญเติบโตเร็ว ผลผลิตชีวมวลสูง คุณสมบัติเนื้อไม้ดี และทนทานต่อการตัดฟันต้น นอกจากนี้ ยังสามารถใช้เป็นแหล่งเชื้อพันธุ์กรรมในโครงการปรับปรุงพันธุ์สบู่ดำต่อไป

ดำเนินการปรับปรุงพันธุ์โดยผสมพันธุ์ข้ามชนิด ระหว่างสบู่ดำ (*Jatropha curcas*) สายพันธุ์จากประเทศเม็กซิโกต้นที่ 10 (M10) พันธุ์แม่ กับเข็มปัตตาเวีย (*J. integririma*) สายพันธุ์เข็มปัตตาเวีย 2 (Ji2) พันธุ์พ่อ ได้สบู่ดำลูกผสมข้ามชนิดชั่วรุ่นแรก (F_1) จำนวน 15 ต้น คัดเลือกเบื้องต้นได้ลูกผสมข้ามชนิด ต้นที่ 13 (KUBJL1) ซึ่งมีลักษณะการเจริญเติบโตเร็ว ขนาดทรงพุ่มใหญ่ และน้ำหนักสดชีวมวลสูง จากนั้น ขยายพันธุ์สบู่ดำลูกผสมข้ามชนิด พันธุ์ KUBJL1 และสบู่ดำลูกผสมข้ามชนิดชั่วรุ่นแรก (M10xJi2) ต้นอื่น ๆ ด้วยวิธีการปักชำ เพื่อปลูกทดสอบและเปรียบเทียบพันธุ์ ร่วมกับสบู่ดำสายพันธุ์ M10 และเข็มปัตตาเวียสายพันธุ์ Ji2 โดยปลูกทดสอบในสภาพแปลงระหว่าง ปี พ.ศ. 2556-2560 รวมเป็นเวลา 4 ปี

จากผลการทดสอบ พบว่า สบู่ดำลูกผสมพันธุ์ KUBJL1 มีการเจริญเติบโตและผลผลิตชีวมวลสูงกว่าสบู่ดำสายพันธุ์ M10 กับเข็มปัตตาเวียสายพันธุ์ Ji2 และมีคุณสมบัติเนื้อไม้ดีกว่าสบู่ดำปกติ โดยมีความชื้นเนื้อไม้สดต่ำกว่าสบู่ดำ มีความหนาแน่นเนื้อไม้แห้งและค่าความร้อนของเนื้อไม้แห้งสูงกว่าสบู่ดำ นอกจากนี้ สบู่ดำลูกผสมพันธุ์ KUBJL1 ยังมีผลผลิตชีวมวลสูงกว่าสบู่ดำลูกผสมข้ามชนิดชั่วรุ่นแรก สายพันธุ์อื่น ๆ รวมถึงมีความทนทานต่อการตัดฟันต้นได้ดีกว่าเข็มปัตตาเวีย สบู่ดำและสบู่ดำลูกผสมข้ามชนิดชั่วรุ่นแรก สายพันธุ์อื่น ๆ อีกด้วย โดยสบู่ดำลูกผสมพันธุ์ KUBJL1 สามารถให้ผลผลิตชีวมวลเฉลี่ยต่อปี 7.52 กิโลกรัมต่อต้น หรือคำนวณเป็นผลผลิตต่อพื้นที่ได้ประมาณ 8 ตันต่อไร่ต่อปี

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิดพืช ชื่อไทย สบู่ดำลูกผสม ชื่อวิทยาศาสตร์ *Jatropha* 'KUBJL1' วงศ์ Euphorbiaceae พืชไร้พิษพลังงาน ไม้ต้นขนาดเล็ก
ราก ระบบรากแก้ว (tap root system) รากแขนง (lateral root) เจริญออกมาจากรากแก้ว ต้นที่ใช้ท่อนพันธุ์ (cutting) ในการปลูกเป็นรากพิเศษ (adventitious root)
ลำต้น โคนลำต้นสีน้ำตาลอ่อน ส่วนปลายสีเขียว ต้นอายุ 1 ปี สูงเฉลี่ย 290.6 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้างเฉลี่ย 215.6 เซนติเมตร โคนต้นมีเส้นผ่านศูนย์กลางเฉลี่ย 64.68 มิลลิเมตร กิ่งหลัก

41.26 มิลลิเมตร กิ่งรอง 26.98 มิลลิเมตร และกิ่งย่อย 20.04 มิลลิเมตร ต้นอายุ 2 ปี สูงเฉลี่ย 353.5 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้างเฉลี่ย 220.8 เซนติเมตร โคนต้นมีเส้นผ่านศูนย์กลางเฉลี่ย 83.48 มิลลิเมตร กิ่งหลัก 55.85 มิลลิเมตร กิ่งรอง 34.74 มิลลิเมตร และกิ่งย่อย 26.93 มิลลิเมตร

ใบ

ใบเดี่ยว (simple leaf) เรียงเวียน (spiral) กว้างประมาณ 6 - 12 เซนติเมตร ยาวประมาณ 7 - 16 เซนติเมตร มีรอยหยัก (lobed) 2 รอย ปลายใบเรียวแหลม (acuminate) โคนใบรูปหัวใจ (cordate) การเรียงตัวของเส้นใบแบบร่างแห (netted) ใต้ใบมีสีแดงกระจายอยู่เล็กน้อย ก้านใบยาวประมาณ 6 - 14 เซนติเมตร

ดอก

ดอกแยกเพศเป็นดอกเพศผู้และดอกเพศเมียอยู่รวมกันในช่อดอกเดียวกัน ช่อกระจุกซ้อนเชิงประกอบ (compound cyme) ช่อดอกยาวประมาณ 10 เซนติเมตร ภายในช่อดอกมีดอกย่อยที่เป็นดอกเพศเมียประมาณ 3-4 ดอก และดอกเพศผู้ประมาณ 40 - 50 ดอก ดอกเพศเมียบานก่อนเพศผู้ ดอกย่อยรูปกงล้อ (rotate) มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1.5 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง (sepal) สีเขียวอ่อน กลีบดอก (petal) สีชมพู ดอกเพศผู้มีอัณฑะ (anther) สีเหลือง ก้านชูอัณฑะ (filament) สีขาว ดอกเพศเมียมีรังไข่เหนือวงกลีบ (superior ovary) มีลักษณะเป็น 3 พู

ผล/เมล็ด

ไม่ติดผลและเมล็ด แต่บางครั้งพบมีผลเกิดขึ้นแต่ไม่มีเมล็ดภายใน ซึ่งจะฝ่อและร่วงหล่นภายใน 10 - 12 วัน

พันธุ์เคยูบีเจแอล1 (KUBJL1)

สบู่ดำลูกผสม (*Jatropha hybrid* L.) พันธุ์เคยูบีเจแอล 2 (KUBJL 2)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ที่อยู่ 50 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 02 579 5548

แหล่งที่มาและประวัติของพันธุ์

สบู่ดำลูกผสม พันธุ์ KUBJL 2 (Kasetsart University Biomass *Jatropha* Line no. 2) ได้มาจากการผสมพันธุ์ข้ามชนิด (interspecific hybridization) ระหว่างสบู่ดำ (*Jatropha curcas*) สายพันธุ์จากประเทศเม็กซิโกต้นที่ 10 (M10) กับเข็มปัตตาเวีย (*J. integririma*) สายพันธุ์เข็มปัตตาเวีย 2 (Ji2) ซึ่งเป็นผลงานวิจัยของ โครงการปรับปรุงพันธุ์เพื่อเร่งการปลูกเลี้ยงสบู่ดำพันธุ์ใหม่สำหรับเป็นพลังงานและอาหารสัตว์ โดยมีคณะนักปรับปรุงพันธุ์จากภาควิชาพืชไร่นา คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เป็นผู้ปรับปรุงพันธุ์ ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) และสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงพันธุ์สบู่ดำลูกผสมข้ามชนิดที่มีศักยภาพด้านชีวมวลสูง โดยมีการเจริญเติบโตเร็ว ผลผลิตชีวมวลสูง คุณสมบัติเนื้อไม้ดี และทนทานต่อการตัดฟันต้น นอกจากนี้ ยังสามารถใช้เป็นแหล่งเชื้อพันธุกรรมในโครงการปรับปรุงพันธุ์สบู่ดำต่อไป

ดำเนินการปรับปรุงพันธุ์โดยผสมพันธุ์ข้ามชนิด ระหว่างสบู่ดำ (*Jatropha curcas*) สายพันธุ์จากประเทศเม็กซิโกต้นที่ 10 (M10) พันธุ์แม่ กับเข็มปัตตาเวีย (*J. integririma*) สายพันธุ์เข็มปัตตาเวีย 2 (Ji2) พันธุ์พ่อ ได้สบู่ดำลูกผสมข้ามชนิดชั่วรุ่นแรก (F_1) จำนวน 15 ต้น คัดเลือกเบื้องต้นได้ลูกผสมข้ามชนิด ต้นที่ 14 (KUBJL2) ซึ่งมีลักษณะการเจริญเติบโตเร็ว ขนาดทรงพุ่มใหญ่ และน้ำหนักสดชีวมวลสูง จากนั้น ทำการขยายพันธุ์สบู่ดำลูกผสมข้ามชนิด KUBJL2 และสบู่ดำลูกผสมข้ามชนิดชั่วรุ่นที่ 1 (M10xJi2) ต้นอื่น ๆ ด้วยวิธีการปักชำ เพื่อปลูกทดสอบและเปรียบเทียบพันธุ์ ร่วมกับสบู่ดำสายพันธุ์ M10 และเข็มปัตตาเวียสายพันธุ์ Ji2 โดยปลูกทดสอบในสภาพแปลงระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560 รวมเป็นเวลา 4 ปี

จากผลการทดสอบ พบว่า สบู่ดำลูกผสมพันธุ์ KUBJL2 มีการเจริญเติบโตและผลผลิตชีวมวลสูงกว่าสบู่ดำสายพันธุ์ M10 กับเข็มปัตตาเวียสายพันธุ์ Ji2 และมีคุณสมบัติเนื้อไม้ดีกว่าสบู่ดำปกติ โดยมีความชื้นเนื้อไม้สดต่ำกว่าสบู่ดำ มีความหนาแน่นเนื้อไม้แห้งและค่าความร้อนของเนื้อไม้แห้งสูงกว่าสบู่ดำ นอกจากนี้ สบู่ดำลูกผสมพันธุ์ KUBJL2 ยังมีผลผลิตชีวมวลสูงกว่าสบู่ดำลูกผสมข้ามชนิดชั่วรุ่นที่ 1 สายพันธุ์อื่น ๆ รวมถึงมีความทนทานต่อการตัดฟันต้นได้ดีกว่าเข็มปัตตาเวีย สบู่ดำและสบู่ดำลูกผสมข้ามชนิดชั่วรุ่นที่ 1 สายพันธุ์อื่น ๆ อีกด้วย โดยสบู่ดำลูกผสมพันธุ์ KUBJL2 สามารถให้ผลผลิตชีวมวลเฉลี่ยต่อปี 11.44 กิโลกรัมต่อต้น หรือคำนวณเป็นผลผลิตต่อพื้นที่ได้ประมาณ 12 ตันต่อไร่ต่อปี

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิดพืช	ชื่อไทย สบู่ดำลูกผสม ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Jatropha</i> ‘KUBJL2’ วงศ์ Euphorbiaceae พืชไร่ พืชพลังงาน ไม้ต้นขนาดเล็ก
ราก	ระบบรากแก้ว (tap root system) รากแขนง (lateral root) เจริญออกมาจากรากแก้ว ต้นที่ใช้ท่อนพันธุ์ (cutting) ในการปลูกเป็นรากพิเศษ (adventitious root)
ลำต้น	โคนลำต้นสีน้ำตาลอ่อน ส่วนปลายสีเขียว ต้นอายุ 1 ปี สูงเฉลี่ย 265.0 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้างเฉลี่ย 235.3 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางเฉลี่ยของโคนต้น 74.18 มิลลิเมตร

	กิ่งหลัก 44.16 มิลลิเมตร กิ่งรอง 29.03 มิลลิเมตร และกิ่งย่อย 21.34 มิลลิเมตร ต้นอายุ 2 ปี สูงเฉลี่ย 346.7 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้างเฉลี่ย 207.9 เซนติเมตร โคนต้นมีเส้นผ่านศูนย์กลางเฉลี่ย 88.80 มิลลิเมตร กิ่งหลัก 54.55 มิลลิเมตร กิ่งรอง 33.09 มิลลิเมตร และกิ่งย่อย 23.65 มิลลิเมตร]
ใบ	ใบเดี่ยว (simple leaf) เรียงเวียน (spiral) กว้างประมาณ 6 - 12 เซนติเมตร ยาวประมาณ 7 - 16 เซนติเมตร มีรอยหยัก (lobed) 2 รอย ปลายใบเรียวแหลม (acuminate) โคนใบรูปหัวใจ (cordate) การเรียงตัวของเส้นใบแบบร่างแห (netted) ใต้ใบสีแดงกระจายอยู่เล็กน้อย ก้านใบยาวประมาณ 6 - 14 เซนติเมตร
ดอก	ดอกเกิดแยกเพศเป็นดอกเพศผู้และเพศเมียอยู่รวมกันในช่อดอกเดียวกัน ช่อกระจุกซ้อนเชิงประกอบ (compound cyme) ช่อดอกยาวประมาณ 10 เซนติเมตร ภายในช่อดอกมีดอกย่อยที่เป็นเพศเมียประมาณ 3 - 4 ดอก และดอกเพศผู้ประมาณ 40 - 50 ดอก ดอกเพศเมียบานก่อนเพศผู้ ดอกย่อยรูปกงล้อ (rotate) มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1.5 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง (sepal) สีเขียวอ่อน กลีบดอก (petal) สีชมพู ดอกเพศผู้มีอัณฑะ (anther) สีเหลือง ก้านชูอัณฑะ (filament) สีขาว ดอกเพศเมียมีรังไข่เหนือวงกลีบ (superior ovary) มีลักษณะเป็น 3 พู
ผล/เมล็ด	ไม่ติดผลและเมล็ด แต่บางครั้งพบมีผลเกิดขึ้นแต่ไม่มีเมล็ดภายใน ซึ่งจะฝ่อและร่วงหล่นภายใน 10 - 12 วัน

สบู่ดำพันธุ์เคยูบีเจแอล 2 (KUBJL 2)

คีนัว (*Chenopodium quinoa* Willd.) พันธุ์แดงห้วยต้ม (Red Huay-tom)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล   มูลนิธิโครงการหลวง
ที่อยู่   เลขที่ 65 หมู่ 1 ถนนสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์   053-810765-8

แหล่งที่มาและประวัติของพันธุ์

คีนัว เป็นพืชดั้งเดิมในแถบอเมริกาใต้และเทือกเขาแอนเดรียสเป็นพืชผสมตัวเอง (self-fertilization) เมล็ดใช้บริโภคคล้ายธัญพืช คีนัวได้ถูกนำมาปลูกในประเทศไทยครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2556 โดยความร่วมมือระหว่างมูลนิธิโครงการหลวง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสถานเอกอัครราชทูตชิลีประจำประเทศไทย โดยได้รับความอนุเคราะห์เชื้อพันธุ์กรรมจากสถาบันแหล่งพันธุ์กรรมแห่งชาติชิลี (National Investigation and Desarrollo, www.inia.cl)

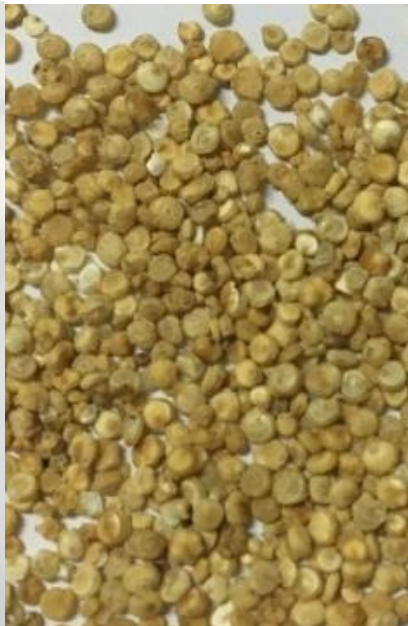
คีนัวพันธุ์แดงห้วยต้มเป็นพันธุ์ที่ได้มาจากการคัดเลือกพันธุ์ โดยคัดพันธุ์มาจากพันธุ์ Moradas ด้วยวิธีการคัดเลือกเป็นกลุ่ม (Mass selection) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 –2559 ดำเนินการปลูกในแปลงทดสอบจำนวน 32,000 ต้นต่อไร่ ณ สถานีเกษตรหลวงปางดะ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม อำเภอเถลิ่ง จังหวัดลำพูน และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองเขียว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เดือนตุลาคมปีพ.ศ. 2556 เริ่มต้นปลูกทดสอบประเมินลักษณะการเจริญเติบโต การปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมในประเทศไทย การจัดการปัจจัยการผลิต ปริมาณและคุณภาพผลผลิตจากทั้งพื้นที่ราบและพื้นที่สูง คัดเลือกต้นที่มีลักษณะตรงตามความต้องการ จนกระทั่งได้เมล็ดรุ่นที่ 1 จากศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม และสถานีเกษตรหลวงปางดะ จากนั้นนำเมล็ดรุ่นที่ 1 มาปลูกทดสอบครั้งที่ 2 ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2557 จำนวน 32,000 ต้นต่อไร่ คัดเลือกต้นที่มีลักษณะตรงตามความต้องการ ปล่อยให้ผสมตัวเองตามธรรมชาติจนได้เมล็ดรุ่นที่ 2 จากศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม สุ่มเมล็ดรุ่นที่ 2 มาปลูกทดสอบครั้งที่ 3 ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2558 จำนวน 32,000 ต้นต่อไร่ จนกระทั่งได้เมล็ดรุ่นที่ 3 เป็นพันธุ์ที่มีลักษณะที่ต้องการ จากศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม คือ ลำต้นตั้งตรง มีสีแดงอมม่วง มีความสูงจากพื้นดินประมาณ 120-150 เซนติเมตร ช่อดอกสีแดงอมม่วงออกที่ปลายยอดหรือซอกใบเมล็ดสีน้ำตาลแดง อายุการเก็บเกี่ยว 95-120 วัน ปริมาณผลผลิต 170 กิโลกรัมต่อไร่ น้ำหนัก 1,000 เมล็ด เท่ากับ 2.91 กรัม

ต่อมามีคณะวิจัยได้ประยุกต์การวิจัยด้านการผลิต ขยายผลไปสู่การส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่มูลนิธิโครงการหลวง ผลิตเมล็ดคีนัวต้นแบบเชิงพาณิชย์ ผลจากการศึกษาวิจัย พบว่า เกษตรกรมีความสนใจเข้าร่วมผลิตเมล็ดคีนัวเชิงพาณิชย์จำนวนมาก

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิดพืช	ชื่อไทย คีนัว ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Chenopodium quinoa</i> 'Red Huay-tom' วงศ์ Amaranthaceae ไม้ล้มลุกอายุหนึ่งปี
ราก	ระบบรากแก้ว (tap root system) รากลึกแข็งแรง
ลำต้น	ลำต้นตั้งตรง สูงจากพื้นดินประมาณ 120-150 เซนติเมตร สีแดงอมม่วง ลำต้นเป็นเหลี่ยม มีสัน
ใบ	ใบเดี่ยว เรียงสลับ (alternate) รูปไข่ถึงรูปใบหอกสั้น กว้าง 3.5 เซนติเมตร ยาว 5.0 เซนติเมตร ปลายแหลมโคนสอบ ขอบหยักมีขนปกคลุม

- ดอก** ช่อดอกแบบช่อแยกแขนง (panicle) ออกเป็นกระจุกที่ยอด หรือช่อใบกว้าง 5 - 10 เซนติเมตร ยาว 15 - 20 เซนติเมตร ใบประดับสีแดงอมม่วงดอกย่อยมีจำนวนมากไม่มีกลีบดอก (apetalous) ไม่มีก้านดอกย่อย
- ผล/เมล็ด** ผลแบบผลแห้งเมล็ดล่อน (achene) รูปกลมแบน มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2 มิลลิเมตร มีสีน้ำตาลแดง

คีนัวพันธุ์แดงห้วยต้ม (Red Huay-tom)

คีนัว (*Chenopodium quinoa* Willd.)

พันธุ์เหลืองปางตะ (Yellow Pang-da)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล   มูลนิธิโครงการหลวง
ที่อยู่   เลขที่ 65 หมู่ 1 ถนนสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์   053-810765-8

แหล่งที่มาและประวัติของพันธุ์

คีนัว เป็นพืชดั้งเดิมในแถบอเมริกาใต้และเทือกเขาแอนเดรียสคีนัวเป็นพืชผสมตัวเอง (self-fertilization) เมล็ดใช้บริโภคคล้ายธัญพืช พืชนี้ได้ถูกนำมาปลูกในประเทศไทยครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2556 โดยความร่วมมือระหว่างมูลนิธิโครงการหลวง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสถานเอกอัครราชทูตชิลีประจำประเทศไทย โดยได้รับความอนุเคราะห์เชื้อพันธุ์กรรมจากสถาบันแหล่งพันธุ์กรรมแห่งชาติชิลี (National Investigation and Desarrollo, www.inia.cl)

คีนัวพันธุ์เหลืองปางตะ เป็นพันธุ์ที่ได้คัดเลือกมาจากพันธุ์ Verdes ด้วยวิธีการคัดเลือกรวม (Mass selection) ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2556 – 2559 ดำเนินการปลูกในแปลงทดสอบ จำนวน 32,000 ต้นต่อไร่ ณ สถานีเกษตรหลวงปางตะ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม อำเภอเถลิง จังหวัดลำพูน และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองเขียว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ในเดือนตุลาคม ปีพ.ศ.2556 เริ่มต้นปลูกทดสอบ ประเมินลักษณะการเจริญเติบโต การปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมของประเทศไทย การจัดการปัจจัยการผลิต ปริมาณและคุณภาพผลผลิตจากทั้งพื้นที่ราบและพื้นที่สูง คัดเลือกต้นที่มีลักษณะตรงตามความต้องการ จนกระทั่งได้เมล็ดรุ่นที่ 1 จากสถานีเกษตรหลวงปางตะ และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม แล้วนำเมล็ดรุ่นที่ 1 มาปลูกทดสอบครั้งที่ 2 ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2557 จำนวน 32,000 ต้นต่อไร่ คัดเลือกต้นที่มีลักษณะตรงตามความต้องการปล่อยให้ผสมตัวเองตามธรรมชาติ แล้วเก็บเมล็ดที่ได้รวมกันเป็นเมล็ดรุ่นที่ 2 จากสถานีเกษตรหลวงปางตะสุ่มเมล็ดรุ่นที่ 2 ปลูกทดสอบครั้งที่ 3 ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2558 จำนวน 32,000 ต้นต่อไร่ จนกระทั่งได้เมล็ดรุ่นที่ 3 ที่มีลักษณะที่ต้องการ จากสถานีเกษตรหลวงปางตะ คือ ลำต้นตั้งตรง มีสีเหลืองเขียว มีความสูงจากพื้นดินประมาณ 120-150 เซนติเมตร ช่อดอกสีเหลืองเขียวออกที่ปลายยอดหรือซอกใบ อายุการเก็บเกี่ยว 95-120 วัน ปริมาณผลผลิต 200 กิโลกรัมต่อไร่ น้ำหนัก 1,000 เมล็ด เท่ากับ 2.85 กรัม

ต่อมามีคณะวิจัยได้ประยุกต์การวิจัยด้านการผลิต ขยายผลไปสู่การส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่มูลนิธิโครงการหลวง ผลิตเมล็ดคีนัวต้นแบบเชิงพาณิชย์ ผลจากการศึกษาวิจัย พบว่า เกษตรกรมีความสนใจเข้าร่วมผลิตเมล็ดคีนัวเชิงพาณิชย์จำนวนมาก

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิดพืช	ชื่อไทย คีนัว ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Chenopodium quinoa</i> ‘Yellow Pang-da’ วงศ์ Amaranthaceae ไม้ล้มลุกอายุหนึ่งปี
ราก	ระบบรากแก้ว (tap root system) รากเล็กแข็งแรง
ลำต้น	ลำต้นตั้งตรง สูงจากพื้นดินประมาณ 120-150 เซนติเมตรสีเหลืองเขียวลำต้นเป็นเหลี่ยม มีสัน
ใบ	ใบเดี่ยว เรียงสลับ (alternate) รูปไข่ถึงรูปใบหอกสั้น กว้าง 3.5 เซนติเมตร ยาว 5.0 เซนติเมตร ปลายแหลม โคนสอบ ขอบหยัก มีขนปกคลุม

- ดอก** ช่อดอกแบบช่อแยกแขนง (panicle) ออกเป็นกระจุกที่ยอดหรือซอกใบกว้าง 5 - 10 เซนติเมตร ยาว 15 - 20 เซนติเมตร ใบประดับสีเหลืองเขียว ดอกย่อยจำนวนมาก ไม่มีกลีบดอก (apetalous) ไม่มีก้านดอกย่อย
- ผล/เมล็ด** ผลแบบผลแห้งเมล็ดล่อน (achene) รูปกลมแบน มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2 มิลลิเมตร มีสีขาวเหลือง

คีนัวพันธุ์เหลืองปางตะ (Yellow Pang-da)

ข้าว (*Oryza sativa* L.)

พันธุ์ภูพาน 1

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล   กรมการข้าว

ที่อยู่   เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทรศัพท์   02 561 3056 โทรสาร 02 561 3236

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ข้าวพันธุ์ภูพาน 1 เป็นข้าวเหนียว ไวต่อช่วงแสง ที่ได้มาจากการผสมพันธุ์ระหว่างข้าวพันธุ์ BKN 6721 กับข้าวพันธุ์ กข6 ในปีพ.ศ. 2521 ที่สถานีทดลองข้าวบางเขน แล้วนำไปคัดเลือกได้สายพันธุ์ BKNLR78015-R-R-PSL-3-1 ที่สถานีทดลองข้าวพิษณุโลก และนำมาปลูกที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร เมื่อปีพ.ศ. 2530 โดยมีการทดสอบในแปลงงานขยายผล พื้นที่แปลงเกษตรกร เมื่อปีพ.ศ. 2532 ที่แปลงของนายบรรจง กิ่งพรมภู บ้านนาคเค้า ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ปีพ.ศ. 2533 แปลงนายเหลื่อ นามเสนา บ้านกลาง ตำบลด่าน อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร ปีพ.ศ. 2542 มีการกระจายพันธุ์ไปที่บ้านหนองแคน ตำบลหนองแคน อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร และจนกระทั่งปีพ.ศ. 2550 มีการนำไปปลูกที่บ้านดอนยาง ตำบลดงชน บ้านเหล่าปอแดง ตำบลเหล่าปอแดง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร งานศึกษาและพัฒนาด้านข้าว ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร ซึ่งรับผิดชอบโดยศูนย์วิจัยข้าวสกลนคร กองวิจัยและพัฒนาข้าว กรมการข้าว ได้มีการปลูกคัดเลือกพันธุ์ และทดสอบในงานวิจัย จนสายพันธุ์ข้าวมีความสม่ำเสมอพื้นที่แนะนำให้ปลูก คือ พื้นที่น้ำน้ำฝน สภาพนาชุ่ม พื้นที่ที่มีปัญหาข้าวล้ม มีการขยายผลให้เกษตรกรในหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ เครือข่ายศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ และเกษตรกรทั่วไปนำไปปลูกทดสอบในพื้นที่ และเกษตรกรมีการยอมรับ ข้าวเหนียวสายพันธุ์ BKNLR78015-R-R-PSL-3-1 (ภูพาน 1)

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ข้าว ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Oryza sativa</i> L. วงศ์ Poaceae พืชล้มลุก ข้าวนาสวน
ต้น	ทรงกอมีลักษณะกอแผ่ ลำต้นแข็งแรง ความสูงของต้นวัดถึงปลายรวง 135 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางของลำต้น 3-4 มิลลิเมตร ปล้องสีเขียว
ใบ	ใบเดี่ยว รูปแถบ มุมปลายใบตั้งปานกลาง ปลายใบแหลม ขอบใบเรียบ แผ่นใบมีขน กาบใบสีเขียว ลิ่นใบสีขาว ปลายแยกสองแฉก หูใบสีเหลืองอ่อน ใบสีเขียว ข้อต่อใบสีเขียวอ่อน มุมใบตรงตั้งตรง ใบแก่ช้ำ
ดอก	ช่อดอกแบบช่อแยกแขนง (panicle) จำนวนรวงต่อกอ 9 รวง รวงค่อนข้างแน่น การแตก รวงปานกลาง คอรวงสั้น กลีบรองดอก (ดอกย่อย 2 ดอกล่างที่ลดรูปเหลือเฉพาะกาบล่าง) สั้น (น้อยกว่า 2 มิลลิเมตร) สีฟาง ยอดเกสรเพศเมียสีขาว
ผล/เมล็ด	ระยะเก็บเกี่ยว รวงยาว 24-26 เซนติเมตร เปลือกเมล็ด (กาบล่างและกาบบน) สีนํ้าตาล ขนสั้น ไม่มีหาง ปลายสีขาว ข้าวเปลือกกว้าง 2.76 มิลลิเมตร ยาว 10.03 มิลลิเมตร หนา 2.00 มิลลิเมตร ข้าวกล้อง รูปรียาว กว้าง 2.14 มิลลิเมตร ยาว 7.17 มิลลิเมตร หนา 1.86 มิลลิเมตร ข้าวสารมีลักษณะขุ่น น้ำหนักข้าวเปลือก 1,000 เมล็ด 27.8 กรัม จำนวนเมล็ดดีต่อรวง 150 เมล็ด การติดเมล็ด 82 เปอร์เซ็นต์

ข้าวพันธุ์ภูพาน 1

ถั่วเขียว [*Vigna radiata* (L.) R. Wilczek]
พันธุ์เคยูเอ็มแอล 1 (KUML 1)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล

1. สำนักงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่อยู่

1. 111 อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย ถ. พหลโยธิน ต. คลองหนึ่ง อ. คลองหลวง จ. ปทุมธานี 12120
2. 50 ถ. นวมวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทรศัพท์

1. 02 564 7000 ต่อ 1321
2. 02 573 0113 และ 02 942 8500 ต่อ 11

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ถั่วเขียวพันธุ์เคยูเอ็มแอล 1 (KUML 1) เป็นสายพันธุ์ที่คัดเลือกมาจากลูกผสมระหว่างถั่วเขียวสายพันธุ์ VC6040A กับถั่วเขียวสายพันธุ์ VC6209-1 ซึ่งทั้งสองพันธุ์เป็นสายพันธุ์พ่อแม่ที่คัดเลือกมาจากสายพันธุ์ถั่วเขียวของ Asian Regional Center ศูนย์วิจัยและพัฒนาพืชผักเอเชีย (AVRDC) ปรับปรุงพันธุ์โดย ศ.ดร.พีระศักดิ์ ศรีนิเวศน์ และ ผศ.ดร.ประกิจ สมท่า ภาควิชาพืชไร่นา คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม คัดเลือกจากประชากรชั่วรุ่น 2 ต้นที่ 10 แล้วปลูกแบบต้นต่อแถว ในชั่วรุ่นต่อมาคัดเลือกต้นที่ 1 ของแถว แล้วปลูกแบบต้นต่อแถวในชั่วรุ่นต่อมา เมื่อพบว่าไม่กระจายตัวแล้ว จึงเก็บเมล็ดรวมและนำไปทดสอบผลผลิต พบว่า ให้ผลผลิตสม่ำเสมอทั้งในฤดูแล้งและฤดูฝน แต่เหมาะสำหรับฤดูแล้งมากกว่าฤดูฝน ผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 200 กิโลกรัมต่อไร่ ในฤดูแล้งบางพื้นที่ให้ผลผลิตมากกว่า 300 กิโลกรัมต่อไร่ ไม่เหมาะสำหรับปลูกในพื้นที่ดินต่าง

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท

ชื่อไทย ถั่วเขียว ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna radiata* 'KUML 1' วงศ์ Leguminosae ไม้เถา ล้มลุก

ต้น

เป็นพุ่มค่อนข้างทอดยอด สูงประมาณ 90 เซนติเมตร โคนลำต้นสีม่วง มีขนปกคลุม

ใบ

ใบประกอบแบบขนนก เรียงสลับ ใบย่อย 3 ใบ รูปไข่กว้าง แผ่นใบมีขนปกคลุม ที่โคนก้านใบย่อยมีหูใบ (stipule) 2 อัน ก้านใบสีแดงม่วง

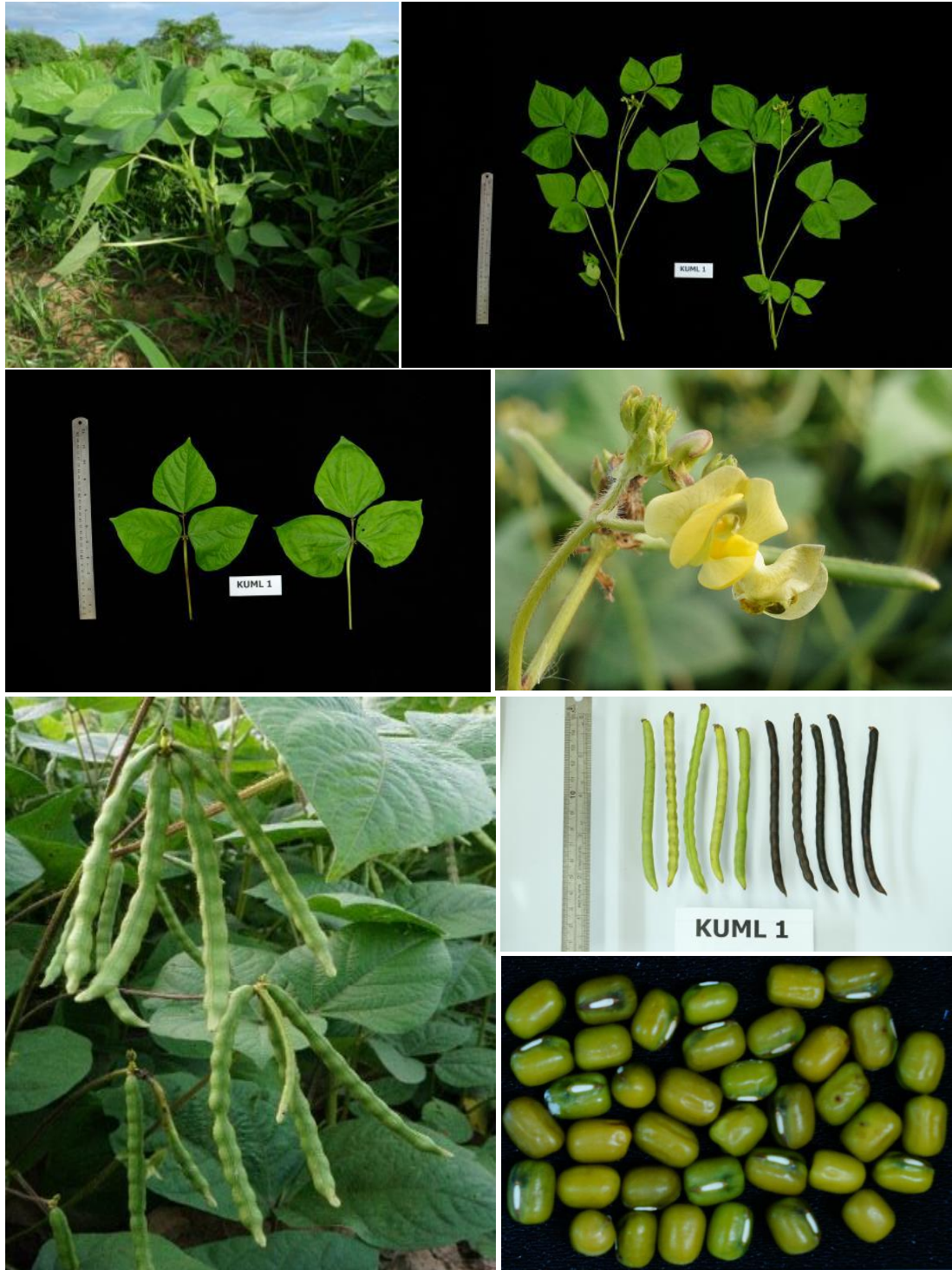
ดอก

ช่อดอกแบบช่อกระจุก (raceme) ออกที่ยอด กลีบดอกสีเหลือง

ผล/เมล็ด

ผลแบบผลแตกสองแนว (legume) ผลกลมยาว ผลอ่อนสีเขียว ผลแก่สีน้ำตาลแก่ถึงสีดำ เมล็ดสีเขียวเข้ม น้ำหนัก 1000 เมล็ดหนัก 75 กรัม

ถั่วเขียวพันธุ์เคยูเอ็มแอล 1 (KUMML 1)

ถั่วเขียว [*Vigna radiata* (L.) R. Wilczek]
พันธุ์เคยูเอ็มแอล 2 (KUML 2)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล

1. สำนักงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่อยู่

1. 111 อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย ถ. พหลโยธิน ต. คลองหนึ่ง อ. คลองหลวง จ. ปทุมธานี 12120
2. 50 ถ. งามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทรศัพท์

1. 02 564 7000 ต่อ 1321
2. 02 573 0113 และ 02 942 8500 ต่อ 11

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ถั่วเขียวพันธุ์เคยูเอ็มแอล 2 (KUML 2) เป็นสายพันธุ์ที่คัดเลือกมาจากลูกผสมระหว่างถั่วเขียวสายพันธุ์ VC4152C กับถั่วเขียวสายพันธุ์ VC1560A ซึ่งทั้งสองพันธุ์เป็นสายพันธุ์พ่อแม่ที่คัดเลือกมาจากสายพันธุ์ถั่วเขียวของ Asian Regional Center ศูนย์วิจัยและพัฒนาพืชผักเอเชีย (AVRDC) ปรับปรุงพันธุ์โดย ศ.ดร.พีระศักดิ์ ศรีนิเวศน์ และ ผศ.ดร.ประกิจ สมท่า ภาควิชาพืชไร่ฯ คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม คัดเลือกจากประชากรชั่วรุ่น 2 ต้นที่ 12 แล้วปลูกแบบต้นต่อแถว และคัดเลือกต้นที่ 1 ของแถว นำไปปลูกแบบต้นต่อแถวในชั่วต่อมา คัดเลือกต้นที่ 1 ไว้อีก ในชั่วต่อมาพบว่าไม่กระจายตัวแล้ว จึงเก็บเมล็ดรวม และนำไปทดสอบผลผลิต พบว่า ให้ผลผลิตสม่ำเสมอทั้งในฤดูแล้งและฤดูฝน แต่เหมาะสำหรับฤดูแล้งมากกว่าฤดูฝน ผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 215 กิโลกรัมต่อไร่ ในฤดูแล้งบางพื้นที่ให้ผลผลิตมากกว่า 300 กิโลกรัมต่อไร่ ไม่เหมาะสำหรับปลูกในพื้นที่ดินต่าง

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท

ชื่อไทย ถั่วเขียว ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna radiata* 'KUML 2' วงศ์ Leguminosae ไม้เถา ล้มลุก

ต้น

เป็นพุ่ม สูงประมาณ 60 เซนติเมตร มีขนปกคลุม

ใบ

ใบประกอบแบบขนนก เรียงสลับ ใบย่อย 3 ใบ รูปไข่กว้าง ที่โคนก้านใบย่อยมีหูใบ (stipule) 2 อัน

ดอก

ช่อดอกแบบช่อกระจุก (raceme) ออกที่ยอด กลีบดอกสีเหลือง

ผล/เมล็ด

ผลแบบผลแตกสองแนว (legume) ผลกลมยาว ปลายฝักแหลมโค้งงอ ผลอ่อนสีเขียว ผลแก่สีน้ำตาลแก่ถึงสีดำ เมล็ดสีเขียวเข้ม น้ำหนัก 1000 เมล็ดหนัก 72 กรัม

ถั่วเขียวพันธุ์เคยูเอ็มแอล 2 (KUM L 2)

ถั่วเขียว [*Vigna radiata* (L.) R. Wilczek]
พันธุ์เคยูเอ็มแอล 3 (KUML 3)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล

1. สำนักงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่อยู่

1. 111 อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย ถ. พหลโยธิน ต. คลองหนึ่ง อ. คลองหลวง จ. ปทุมธานี 12120
2. 50 ถ. งามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทรศัพท์

1. 02 564 7000 ต่อ 1321
2. 02 573 0113 และ 02 942 8500 ต่อ 11

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ถั่วเขียวพันธุ์เคยูเอ็มแอล 3 (KUML 3) เป็นสายพันธุ์ที่คัดเลือกมาจากลูกผสมระหว่างถั่วเขียวสายพันธุ์ VC4152C กับถั่วเขียวสายพันธุ์ VC1560A ซึ่งทั้งสองพันธุ์เป็นสายพันธุ์พ่อแม่ที่คัดเลือกมาจากสายพันธุ์ถั่วเขียวของ Asian Regional Center ศูนย์วิจัยและพัฒนาพืชผักเอเชีย (AVRDC) ปรับปรุงพันธุ์โดย ศ.ดร.พีระศักดิ์ ศรีนิเวศน์ และ ผศ.ดร.ประกิจ สมท่า ภาควิชาพืชไร่นา คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม คัดเลือกจากประชากรชั่วรุ่น 2 ต้นที่ 12 แล้วปลูกแบบต้นต่อแถว และคัดเลือกต้นที่ 2 ของแถว นำไปปลูกแบบต้นต่อแถว แล้วคัดเลือกต้นที่ 6 ไว้ ในช่วงต่อมาพบว่าไม่กระจายตัวแล้ว จึงเก็บเมล็ดรวม และนำไปทดสอบผลผลิต พบว่า ให้ผลผลิตสม่ำเสมอทั้งในฤดูแล้งและฤดูฝน แต่เหมาะสำหรับฤดูแล้งมากกว่าฤดูฝน ผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 200 กิโลกรัมต่อไร่ ในฤดูแล้งบางพื้นที่ให้ผลผลิตมากกว่า 250 กิโลกรัมต่อไร่ ไม่เหมาะสำหรับปลูกในพื้นที่ดินด่าง

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ถั่วเขียว ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Vigna radiata</i> 'KUML 3' วงศ์ Leguminosae ไม้เถาเลื้อย
ต้น	เป็นพุ่ม สูงประมาณ 60 เซนติเมตร ไม่มีขนหรือมีขนเล็กน้อย
ใบ	ใบประกอบแบบขนนก เรียงสลับ ใบย่อย 3 ใบ รูปไข่กว้าง ที่โคนก้านใบย่อยมีหูใบ (Stipule) 2 อัน
ดอก	ช่อดอกแบบช่อกระจุก (raceme) ออกที่ยอด กลีบดอกสีเหลือง
ผล/เมล็ด	ผลแบบผลแตกสองแนว (legume) ผลกลมยาว ปลายฝักแหลมโค้งงอ ไม่มีขนหรือมีขนเล็กน้อย ผลอ่อนสีเขียว ผลแก่สีน้ำตาลแก่ถึงสีดำ เมล็ดสีเขียวเข้ม น้ำหนัก 1000 เมล็ดหนัก 72 กรัม

ถั่วเขียวพันธุ์เคยูเอ็มแอล 3 (KUML 3)

ถั่วเขียว [*Vigna radiata* (L.) R. Wilczek]

พันธุ์เคยูเอ็มแอล 4 (KUML 4)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล

1. สำนักงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่อยู่

1. 111 อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย ถ. พหลโยธิน ต. คลองหนึ่ง อ. คลองหลวง จ. ปทุมธานี 12120
2. 50 ถ. นวมวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทรศัพท์

1. 02 564 7000 ต่อ 1321
2. 02 573 0113 และ 02 942 8500 ต่อ 11

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ถั่วเขียวพันธุ์เคยูเอ็มแอล 4 (KUML 4) เป็นสายพันธุ์ที่คัดเลือกมาจากลูกผสมระหว่างถั่วเขียวสายพันธุ์ VC 4152C กับถั่วเขียวสายพันธุ์ VC 1560A ซึ่งทั้งสองพันธุ์เป็นสายพันธุ์พ่อแม่ที่คัดเลือกมาจากสายพันธุ์ถั่วเขียวของ Asian Regional Center ศูนย์วิจัยและพัฒนาพืชผักเอเชีย (AVRDC) ปรับปรุงพันธุ์โดย ศ.ดร.พีระศักดิ์ ศรีนิเวศน์ และ ผศ.ดร.ประกิจ สมท่า ภาควิชาพืชไร่นา คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โดยคัดเลือกจากประชากรชั่วรุ่น 2 ต้นที่ 12 แล้วปลูกแบบต้นต่อแถว และคัดเลือกต้นที่ 3 ของแถว นำไปปลูกแบบต้นต่อแถวในชั่วต่อมา คัดเลือกต้นที่ 4 ไว้แล้วนำไปปลูกแบบต้นต่อแถวอีกครั้ง และพบว่าไม่กระจายตัว จึงเก็บเมล็ดรวม และนำไปทดสอบผลผลิต ให้ผลผลิตสม่ำเสมอทั้งในฤดูแล้งและฤดูฝน แต่เหมาะสำหรับฤดูแล้งมากกว่าฤดูฝน ให้ผลผลิตสูงในหลายสภาพแวดล้อม เสถียรภาพพันธุ์ดี ผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 230 กิโลกรัมต่อไร่ ในฤดูแล้งบางพื้นที่ให้ผลผลิตมากกว่า 300 กิโลกรัมต่อไร่ ไม่เหมาะสำหรับปลูกในพื้นที่ดินต่าง

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท

ชื่อไทย ถั่วเขียว ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna radiata* 'KUML 4' วงศ์ Leguminosae
ไม้เถาเลื้อย

ต้น

เป็นพุ่มค่อนข้างทอดยอด สูงประมาณ 65 เซนติเมตร มีขนปกคลุม

ใบ

ใบประกอบแบบขนนก เรียงสลับ ใบย่อย 3 ใบ รูปไข่กว้าง ที่โคนก้านใบย่อยมีหูใบ (Stipule) 2 อัน

ดอก

ช่อดอกแบบช่อกระจุก (raceme) ออกที่ยอด กลีบดอกสีเหลือง

ผล/เมล็ด

ผลแบบผลแตกสองแนว (legume) ผลกลมยาว ปลายฝักแหลมโค้งงอ ผลอ่อนสีเขียว ผลแก่สีน้ำตาลแก่ถึงสีดำ เมล็ดสีเขียวเข้ม น้ำหนัก 1000 เมล็ดหนัก 72 กรัม

ถั่วเขียวพันธุ์เคยูเอ็มแอล 4 (KUML 4)

**ถั่วเขียว [*Vigna radiata* (L.) R. Wilczek]
พันธุ์เคยูเอ็มแอล 5 (KUML5)**

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล

1. สำนักงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่อยู่

1. 111 อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย ถ. พหลโยธิน ต. คลองหนึ่ง อ. คลองหลวง จ. ปทุมธานี 12120
2. 50 ถ. งามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทรศัพท์

1. 02 564 7000 ต่อ 1321
2. 02 573 0113 และ 02 942 8500 ต่อ 11

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ถั่วเขียวพันธุ์เคยูเอ็มแอล 5 (KUML 5) เป็นสายพันธุ์ที่คัดเลือกมาจากลูกผสมระหว่างถั่วเขียวสายพันธุ์ VC6469-12-3-4A ซึ่งเป็นสายพันธุ์พ่อแม่ที่คัดเลือกมาจากสายพันธุ์ถั่วเขียวของ Asian Regional Center ศูนย์วิจัยและพัฒนาพืชผักเอเชีย (AVRDC) กับถั่วเขียวพันธุ์ พันธุ์กำแพงแสน 1 ปรับปรุงพันธุ์โดย ศ.ดร.พีระศักดิ์ ศรีนิเวศน์ และ ผศ.ดร.ประกิจ สมท่า ภาควิชาพืชไร่นา คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โดยคัดเลือกจากประชากรชั่วรุ่น 2 ต้นที่ 59 แล้วนำไปปลูกแบบต้นต่อแถวอีกครั้ง ในช่วงต่อ ๆ ไป จนถึงชั่วที่ 5 พบว่า ไม่มีการกระจายตัวแล้ว จึงเก็บเมล็ดรวม และนำไปทดสอบผลผลิต ให้ผลผลิตสม่ำเสมอทั้งในฤดูแล้งและฤดูฝน แต่เหมาะสำหรับฤดูแล้งมากกว่าฤดูฝน ผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 210 กิโลกรัมต่อไร่ ในฤดูแล้งบางพื้นที่ให้ผลผลิตมากกว่า 300 กิโลกรัมต่อไร่ ไม่เหมาะสำหรับปลูกในพื้นที่ดินต่าง

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท

ชื่อไทย ถั่วเขียว ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna radiata* 'KUML5' วงศ์ Leguminosae ไม้เถาเลื้อย

ต้น

เป็นพุ่ม สูงประมาณ 65 เซนติเมตร มีขนปกคลุม

ใบ

ใบประกอบแบบขนนก เรียงสลับ ใบย่อย 3 ใบ รูปไข่กว้าง ที่โคนก้านใบย่อยมีหูใบ (Stipule) 2 อัน

ดอก

ช่อดอกแบบช่อกระจุก (raceme) ออกที่ยอด กลีบดอกสีเหลือง

ผล/เมล็ด

ผลแบบผลแตกสองแนว (legume) ผลกลมยาว ปลายฝักแหลมโค้งงอ ผลอ่อนสีเขียว ผลแก่สีฟางข้าว เมล็ดสีเขียว น้ำหนัก 1000 เมล็ดหนัก 74 กรัม

ถั่วเขียวพันธุ์เคยูเอ็มแอล 5 (KUMML5)

ทุเรียน (*Durio zibethinus* L.) พันธุ์ยาวลันจี

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล   นายเกียมฟูย แซ่ชิน
ที่อยู่   เลขที่ 155/2 หมู่ที่ 2 ตำบลตานะแมเราะ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา 95110
โทรศัพท์   093-6121825

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ทุเรียนพันธุ์ยาวลันจี ได้จากการเพาะเมล็ดทุเรียนไม่ทราบพันธุ์ ในพื้นที่สวน หมู่ที่ 2 ตำบลตานะแมเราะ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ของนายเกียมฟูย แซ่ชิน เป็นเวลานาน ซึ่งได้จำหน่ายผลผลิตไปกับทุเรียนพันธุ์พื้นเมืองอื่นๆ ที่ปลูกในแปลงเดียวกันมาหลายปี ต่อมาประมาณปี พ.ศ. 2530 นายเกียมฟูย แซ่ชิน จึงนำทุเรียนพันธุ์ยาวลันจีมาเสียบยอดเพื่อปลูกแทนทุเรียนพันธุ์ก้านยาวที่ตายไป 1 ต้น เนื่องจากเห็นว่าลักษณะของเนื้อทุเรียนพันธุ์นี้มีความแตกต่างจากพันธุ์อื่น คือ เนื้อละเอียด มีเส้นใยเล็กน้อย สีเหลืองนวล และรสชาติเข้มข้น กลาง หวานมากมันปานกลาง (หวานอมมัน) มีน้ำปานกลาง มีกลิ่นหอมเฉพาะตัว เมื่อความนิยมทุเรียนพื้นบ้านมีมากขึ้น นายเกียมฟูย จึงได้ตั้งชื่อพันธุ์ว่า ยาวลันจี ทั้งนี้ในปี พ.ศ. 2560 ได้จำหน่ายผลผลิตทั้งหมดให้พ่อค้าชาวมาเลเซีย

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ทุเรียน ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Durio zibethinus</i> ‘Puang Manee’ วงศ์ Malvaceae ไม้ต้น ไม้ผล
ราก	ต้นแม่ที่ได้จากการเพาะเมล็ด ติดตา หรือเสียบยอด มีระบบรากแก้ว (tap root system)
ต้น	ทรงพุ่มรูปไข่ กิ่งก้านทำมุมแหลมกับลำต้น ยกขึ้นเล็กน้อย
ใบ	ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับ รูปขอบขนาน กว้างประมาณ 4.9 เซนติเมตร ยาวประมาณ 17.2 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลม โคนใบรูปกลม ขอบใบเรียบ หน้าใบสีเขียวเข้มเป็นมัน หลังใบสีน้ำตาลเทา แผ่นใบเป็นคลื่นเล็กน้อย ห่อเข้าหากัน ก้านใบโค้ง กว้างประมาณ 0.3 เซนติเมตร ยาวประมาณ 2.8 เซนติเมตร
ดอก	ช่อดอกแบบช่อเชิงหลั่น (corymb) ดอกออกตามลำต้นและกิ่ง ดอกตูมรูปไข่ ปลายดอกแหลม กลีบดอกสีขาว เกสรเพศผู้จำนวนมาก
ผล	ผลเดี่ยว น้ำหนักผล 2.0 – 4.0 กิโลกรัม รูปหัวใจถึงรูปไข่ กว้างประมาณ 17.0 เซนติเมตร ยาวประมาณ 20.3 เซนติเมตร ปลายผลแหลม ปลายตัดแบน เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 2.8 เซนติเมตร ฐานผลบวม ส่วนใหญ่มี 5 พู ร่องพูลึก เปลือกสีเขียวเข้มอมเทา เปลือกกลางพูหนาประมาณ 0.8 - 1.0 เซนติเมตร หนาแน่นปานกลาง หนามแบบขนปลายแหลมบริเวณกลางพู และแบบแหลมบริเวณรองพู ก้านผลขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1.7 เซนติเมตร ยาวประมาณ 5.6 เซนติเมตร รอยต่อข้อผลขนานน้อย เนื้อละเอียด มีเส้นใยเล็กน้อย สีเหลืองนวล หนาประมาณ 0.8 – 2.0 เซนติเมตร
เมล็ด	เมล็ดรูปขอบขนาน กว้างประมาณ 3.7 เซนติเมตร ยาวประมาณ 4.7 เซนติเมตร หนาประมาณ 2.0 เซนติเมตร เมล็ดสีน้ำตาลอ่อน ไม่มีเมล็ดลีบ

ทุเรียนพันธุ์ยาวลั่นจี่